Ictimai Səhiyyə fakultəsi

050803 – "Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya" ixtisası üzrə

Fənin kodu – **İMF-02**

Fizioterapiya və tibbi reabilitasiyada terminologiya fənninin

Sillabusu

1 semestr (payız semestri), 2023

Təhsil pilləsi: Bakalavriat

İxtisas: Fizioterapist və reabilitoloq

Tədris edilən fənnin növü: Əsas

AKTS: 3

İxtisasın adı: Fizioterapiya və tibbi reabilitologiya

Versiya: versiya 2

Müraciət tarixi: il/ay/gün (müraciətə (ərizəyə) baxış müddəti 2 ay təşkil edir)

Təsdiq tarixi: il/ay/gün

Təsdiq edilmiş dərs proqramını əvəz edir: il/ay/gün

Qərar və təsdiq

Bu dərs proqramı -10.09.2023-cü il tarixində hazırlanmışdır. Dərs proqramı Müvafiq

Fakültə və İnnovasiya və keyfiyyətin idarə olunması şöbəsinin rəhbərləri tərəfindən yoxlanılmışdır. Proqram -- ______ 2023-cü il tarixində təsdiq edilmişdir.

Qeydiyyat nömrəsi: Bu nömrə Tədris Departamenti tərəfindən veriləcək təsdiq nömrəsidir. Qeydiyyat nömrəsi fənnin koduna və verilmə tarixinə əsasən formalaşır.

Məsələn**:** İxtisasın kodu, fənnin kodu və təsdiq tarixi.

Kafedranın adı	**Ünvan**	**Dərsin vaxtı**	**Web ünvan**	**Əlaqə nömrəsi**
Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya	**Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov qardaşları 100**	**8.30-16.10**	**https://amu.edu.az/page/198/fizioterapiya-ve-tibbi-reabilitasiya-kafedrasi#**	**0124413318**

Tədris dili: Azərbaycan

Fənni tədris edən müəllim(lər)

1. Pərvin Əkbərov - fizioterapist
   8:30-16:12
   Tel +994552222003 (whatsapp)

Fənnin ardıcıllıq və	

bacarıq şərtləri	
Skills which are expected	
Öncə tədrisi zəruri olan fənlər (Prerekvizit)	
Özündən sonra tədrisini saxladığı fənlər	

Fənnin məqsədi tələbələrin tibbə aid ümumi terminoloji bilikləri, fizioterapiya və reabilitasiya ilə əlaqəli qiymətləndirmə, identifikasiya, proqram planlaşdırması zamanı işlənən terminologiyalardan düzgün istifadə etmə bacarıqlarını inkişaf etdirmək.

Fənnin təlim nəticəsi: (3 kredit)

Tələbə fənin sonunda nəyə qadir olacaq sualına cavab verilməlidir (2 kredit).

2. Tibdə işlənən bir çox terminləri anlamalı
3. Fizioterapiya və reabilitasiyaya xas olan terminologiyanı
4. Fizioterapiya və reabilitasiyanın tərifinə xas olan terminologiyanı
5. Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqetmələrinə xas olan terminologiyanı
6. Fizioterapiya və reabilitasiyada qiymətləndirməyə aid olan terminləri
7. Fizioterapiya və reabilitasiyada tədqiqat planlaşdırma terminologiyasını anlamalıdır.

Fənnin məzmunu

1. Tibbi lüğətlərin (və tibbi terminologiyaya dair bir çox kitabların) digər əsas zəif tərəfi tibbi keçmişə və tarixə diqqətin olmamasıdır. "Əgər onların arxasında yatan keçmişi və ya tarixini bilmiriksə, siz və mən qarşılaşdığımız tibbi terminləri necə hərtərəfli başa düşə və qiymətləndirə bilərik?" bilgili adam ağılla soruşa bilər. Bu kursda tələbə tibbi terminologiyanın əsasını, bəzi tarixi məlumatları, fizioterapiyada qiymətləndirmə, identifikasiya, proqram planlaşdırması və fizioterapiya prosesi zamanı işlənən terminologiyanı yerində və düzgün istifadə etmək bacarıqlarını inkişaf etdirməyə nail olmalıdır. Fizioterapiya və reabilitasiyaya xas olan terminologiya, fizioterapiya və reabilitasiyanın tərifinə xas olan terminologiya, fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqetmələrinə xas olan terminologiya, fizioterapiya və reabilitasiyada tədqiqat planlaşdırmasına xas olan terminologiya müzakirələrdə öyrəniləcəkdir.

2.Fənni tədris etmək üçün mühazirə tədris formasından istidadə edilmişdir ki, bu da terminologiyaya aid geniş nəzəri bilikləri tələbələrə çatdırmaq məqsədi daşıyır ki, sonrakı illərdə praktik dərslərin keçilməsi zamanı onlarda müxtəlif adlandırmalardan olsun.
3.Kurrikiulumda fənn 1 ci kursda 1 ci (payız) semestrdə, bir semestr ərsizdə, 3 kredit şəkilində tədris olunur.
4. Fənnin tədrisi zamanı tələbələr demək olar ki, qarşıda keçəcəkləri bir çox dərslərdə işlədəcəkləri terminlərlə tanış olurlar.

5. Tələbə qazandığı bilikləri gələcək praktik dərslərdə patologiyaların, hərəkətlərin, prosedurların adlandırılması prosesində istifadə edəcəkdir.
6. Fənn tələbələrə tibbi reabilitasiyanın müxtəlif sahələrində işləyən zaman düzgün nomenklatura üçün istiqamət verəcəkdir.

Fənnin tədris formatı

1. **Üz-üzə**

Proqram 30 saat mühazirədən ibarətdir. Proqrama daxil edilmiş dərslərin mövzuları cədvəl şəkilində aşağıda göstərilmişdir.

Fizioterapist reabilitoloq ixtisası üzrə I kurs tələbəri üçün ‘’ Fizioterapiya və reablitasiya terminologiyası fənnindən mühazirələrin mövzu planı yaz (I semestr)

Həftə	Mövzu	Ədəbiyyat	Saat
1	Tibbi terminologiyanın əsasları	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 Səh 1-8	2
2	Anatomiya, anesteziya və cərrahiyədə terminlər	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 səh. 9-18	2
3	Mikrobiologiyaya, infeksion xəstəliklərə aid terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 səh 22-39	2
4	Müalicə prosesində istifadə olunan terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 səh 39-56	2
5	Diaqnostika və immunitet bölmələrində istifadə olunan terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 səh. 56-73	2
6	Hüceyrələrin və toxumalarının pozğunluqlarına aid terminlər	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3. Səh. 73-82	2
7	Sklet-əzələ pozğunluqlarında istifadə edilən terminlər	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3. Səh 82-101	2
8	Ürək-damar sistemi pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 səh 105-118	2

9	Tənəffüs sistemimizin pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3. Səh.119-131	2
10	Sinir sistemi pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya	The Hon. Dr. Dale Pierre Layman, Ph.D., Grand Ph.D. in Medicine (Belgium) // Medical therminology demystified // 2006 by The McGraw-Hill Companies USA// 0-07-149052-3 Səh.202-234	2
11	Fizioterapiya və reabilitasiyada qiymətləndirməyə xas olan terminologiya	1. http://www.physicaltherapydictionary.com/ 2. http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/physical+therapist 3. http://physicaltherapy.about.com/od/abbreviationsandterms/ 4. http://www.wcpt.org/glossary 5. http://dergipark.gov.tr/tjpr 6. https://www.physiotherapyjournal.com/	2
12	Fizioterapiya və reabilitasiya tərifinə xas olan terminologiya	1. http://www.physicaltherapydictionary.com/ 2. http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/physical+therapist 3. http://physicaltherapy.about.com/od/abbreviationsandterms/ 4. http://www.wcpt.org/glossary 5. http://dergipark.gov.tr/tjpr 6. https://www.physiotherapyjournal.com/	2
13	Fizioterapiya və reabilitasiyada tədqiqat planlaşdırma terminologiyası	1. http://www.physicaltherapydictionary.com/ 2. http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/physical+therapist 3. http://physicaltherapy.about.com/od/abbreviationsandterms/ 4. http://www.wcpt.org/glossary 5. http://dergipark.gov.tr/tjpr 6. https://www.physiotherapyjournal.com/	2
14	Fizioterapiya və reabilitasiya üçün xüsusi şərtlər olan nəşrləri oxumaq və müzakirə etmək	1. http://www.physicaltherapydictionary.com/ 2. http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/physical+therapist 3. http://physicaltherapy.about.com/od/abbreviationsandterms/ 4. http://www.wcpt.org/glossary 5. http://dergipark.gov.tr/tjpr 6. https://www.physiotherapyjournal.com/	2
15	İmtahana hazırlıq, təkrar		2

Tədris və öyrənmə metodları

- mühazirə, seminarlar

Qiymətləndirmə üsulları	Qiymət (bal)
Semestr sonu imtahan	50

Cari qiymətləndirmə kollokvium	**40 – 2022/2023 tədris ilində I kurs,** **30 – digər kurslar**
Davamiyyətə görə qiymətləndirmə	0 **– 2022/2023 tədris ilində I kurs,** 10 **– digər kurslar**
Sərbəst iş	10

Qiymətlərin dəyərləndirilməsi

Hərf işarələri	Bal	Qiymətin açıqlaması
A	**91-100**	**"Əla"**
B	**81-90**	**"Çox yaxşı"**
C	**71-80**	**"Yaxşı"**
D	**61-70**	**"Kafi"**
E	**57-60**	**"Qənaət bəxş"**
F	**0-50**	**"Qeyri kafi"**

Hər bir sərbəst işin aşağıda göstərildiyi kimi qiymətləndirmə sistemi olmalıdır.

Fundamental və laboratoriya fənlərdə bir və ya iki sərbəst iş olmalıdır (Essay və ya layihə əsaslı).

(İki sərbəst iş verilirsə, hər birinin öz qiymətləndirmə sistemi və müəyyən edilmiş meyarların balı olmalıdır. 10 ballıq sistem olduğundan, qiymətləndirilən sərbəst işin hər biri 5 ballıq sistemdən ibarət olmalıdır)

Sərbəst iş

Yazılma forması və mövzular göstərilməlidir

Yazılma forması

- **Məlumatların aktuallığı və keyfiyyəti.** Seçdiyiniz ölkədə/regionda səhiyyə və sağlamlıqla bağlı inkişaf/vəziyyət sahəsində situasiyanı təsvir etmək üçün təqdim etdiyiniz məlumatların maksimum aktual, tam və dəqiq olduğundan əmin olun. Verilənləri diqqətlə seçin, verilənləri dəqiq təsvir edin və mətndə onlara istinad edin. Seçiminizi əsaslandırın və bunun vacib olduğunu necə başa düşdüyünüzü göstərin.
- **Analiz və əsaslandırma.** Seçdiyiniz ölkədə/regionda sağlamlıqla bağlı situasiyanın analizinin keyfiyyəti necədir? Sağlamlığa/problemə təsir göstərən geniş spektrli amillərdən istifadə edin, habelə, yerli və qlobal təsirləri nəzərə alın. Oxuduqlarınızın təsvirindən kənara çıxan yaradıcı və analitik düşüncə tərzi nümayiş etdirin.

- **Ədəbiyyatın tədqiqi və istifadəsi**. Qiymətləndirmənin əsasını təşkil edən nəşr olunan ədəbiyyat nə dərəcədə keyfiyyətli və lazımı qaydadadır? Hansı məhdudlaşdırıcı amillərlə qarşılaşdınız? Mövcud məlumatlardan, nəzəriyyədən və digər mütəxəssislərin fikirlərindən istifadə edin. Əsas anlayışları aydın şəkildə təsvir edin. Fənn üçün təqdim olunmuş ədəbiyyatdan kənara çıxın. Mövzunuza aid lazım olan bütün termin və anlayışlardan düzgün istifadə edin.
- **İşin strukturu və təqdimatı.** İşi məntiqi qaydada izah edin və akademik yazı üçün uyğun olan aydın Azərbaycan/ingilis/rus dilində yazın. Bu struktura riayət edin: Giriş; Əsas fikir/əsas məna; Metodlar (əgər varsa); Tənqidi iradlar/tənqidi analiz; Nəticə; Yekun.
- **İstinadlar.** İşinizə lazımı və yüksək dürüstlüyə malik istinadların olduğundan əmin olun (istər resenziyalı jurnal, istərsə də digər yazılı və ya onlayn mənbələr olsun). "Ağ" və "boz" ədəbiyyatdan istifadə edin. Sitat gətirdikdə, APA və ya Vancouver üslubundan istifadə edin (birbaşa saytdakı mətnə istinad olacaq və orada hər iki metodun təsviri veriləcək).

Mövzular

1. Tibbi terminologiyanın əsasları
2. Anatomiya, anesteziya və cərrahiyədə terminlər
3. Mikrobiologiyaya, infeksion xəstəliklərə aid terminologiya
4. Müalicə prosesində istifadə olunan terminologiya
5. Diaqnostika və immunitet bölmələrində istifadə olunan terminologiya
6. Hüceyrələrin və toxumalarının pozğunluqlarına aid terminlər
7. Sklet-əzələ pozğunluqlarında istifadə edilən terminlər
8. Ürək-damar sistemi pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya
9. Tənəffüs sistemimizin pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya
10. Sinir sistemi pozğunluqlarında istifadə olunan terminologiya
11. Fizioterapiya və reabilitasiyada qiymətləndirməyə xas olan terminologiya
12. Fizioterapiya və reabilitasiya tərifinə xas olan terminologiya
13. Fizioterapiya və reabilitasiyada tədqiqat planlaşdırma terminologiyası
14. Fizioterapiya və reabilitasiya üçün xüsusi şərtlər olan nəşrləri oxumaq və müzakirə etmək

Sərbəst işlərin (Essay/ layihə əsaslı) qiymətləndirmə şkalası

Kriteriya	Üzərində işləməli	Fikiri inkişaf etdirməli	Kafi	Yaxşı	Əla
Məlumatların aktuallığı və	Mövzunu əhatə etmir. Məlumatda mühüm	Mövzunun bəzi hissələrini əhatə edir.	Mövzunu əhatə edir. Məlumatda bəzi kiçik nöqsanlar. Məlumatlar əsasən düzgün şərh	Mövzunun əsas aspektlərinə toxunur.	Mövzunun bütün aspektlərini hərtərəfli əhatə

keyfiyyəti	nöqsanlar. Məlumatların ciddi şəkildə yanlış təsviri. 1 – 3 bal	Məlumatda bəzi əsas nöqsanlar və məlumatların yanlış təsviri. 4–5 bal	olunur. 6–7 bal	Məlumatda bir neçə boşluq. Məlumatlar yaxşı şərh olunur. 8 – 9 bal	edir. Bütün müvafiq məlumatlar tapşırığa daxil edilmişdir. Məlumatlar yaxşı təhlil edilir və düzgün şərh olunur. 10 bal
Analiz və əsaslandırma	Əsaslandırmada ciddi səhvlər. Analiz çox zəifdir və ya yoxdur. Orijinal müşahidələr yoxdur. 1 – 4 bal	Əsaslandırmada bəzi səhvlər. Zəif analiz aparılıb. Az sayda orijinal müşahidə mövcuddur. 5 bal	Verilənlərin/məlumatların güclü və zəif tərəflərini əsaslandırır. Analiz əsaslıdır və bəzi sübutlarla dəstəklənir. Bəzi orijinal müşahidələr qeyd edilir. 6 – 7 bal	Analiz yaxşı əsaslandırılıb və bir neçə müvafiq sübutlarla dəstəklənir. Yaxşı sintez edilmişdir və ardıcıl arqument və sübutlar mövcuddur. Yeni müşahidələr və orijinal düşüncə nümayış edir . 8 – 9 bal	Sübut və arqumentlər geniş istifadə edilib, tənqidi qiymətləndirilib. Güclü, vahid arqument sübutlarla dəstəklənir. Orijinal və yeni müşahidələr nümayış edir. 10 bal
İşin strukturu və təqdimatı	Tapşırıq strukturlaşdırılmamış və ya əsasən siyahılarla çox strukturlaşdırılmışdır. Giriş, bölmələr və nəticə yoxdur və ya qeyri-müəyyəndir. İnformasiya zəif təşkil olunub və məntiqi şəkildə qurulmamışdır. 1 – 4 bal	Tapşırıq müəyyən struktura malikdir. Giriş, bölmələr və nəticə bir-birindən ayrılıb. Bəzi məlumatlar zəif təşkil olunub, məntiqi şəkildə qurulmuş fikirlər azdır. 5 bal	Tapşırıq strukturu ümumiyyətlə yaxşıdır. Giriş, bölmələr və nəticə bir-birindən ayrılıb. Məlumatların əksəriyyəti yaxşı təqdim edilib və ümumiyyətlə məntiqlidir. 6 – 7 bal	Tapşırıq yaxşı quruluşa malikdir. Aydın giriş, bölmələr və nəticə mövcuddur. Məlumat yaxşı təqdim edilib və məntiqlidir. 8 – 9 bal	Tapşırıq çox yaxşı qurulmuşdur. Aydın və yaxşı təşkil olunmuş giriş, bölmələr və nəticə izlənilir. Tapşırığın strukuru məntiqlidir. Nəşr edilmiş əsərə bənzəyir. 10 bal
Ədəbiyyatın tədqiqi və istifadəsi	Çox az (<4) mənbə və istinadlar istifadə edilmişdir. Material yalnız bir mənbədən əldə edilir (məsələn, vebsaytlar, dərsliklər). Tənqidi yanaşma olmadan yalnız məlumat verilib.	İstifadə olunan az sayda (4-5) mənbə var. Material məhdud sayda mənbəni əhatə edir.	İstifadə olunan orta (6-9) sayda mənbə var. İstifadə olunan mənbələr növündə bəzi müxtəlifliklər qeyd edilir, xüsusən də resenziyalı jurnallardan məqalələr var. 6 – 7 bal	Kifayət qədər çox mənbələr istifadə edilmişdir (10-11). İstinadlar müxtəlif mənbələrdən gəlir. 8 – 9 bal	Çoxlu sayda mənbə var (11>). Saytlar, məqalələr, hökumət hesabatları, dərsliklər və s. daxil olmaqla çoxlu sayda

	1 – 4 bal	5 bal			istinadlardan istifadə olunur. Tənqidi yanaşma nümayiş edir. 10 bal
İstinadlar	Digər müəlliflərin məlumatlarının hissəvi istifadəsi (plagiat). İstinad üslubu çox zəifdir. 1 – 4 bal	Bəzi mənbələr qəbul olunur. İstinad üslubu zəifdir. 5 bal	Mənbələr tanınır. İstinad tərzi düzgündür. 6 – 7 bal	Mənbələr tanınır və istinad üslubundan yaxşı istifadə olunur. 8 – 9 bal	Bütün mənbələr tanınır, istinad üslübü tamamilə düzdür. 10 bal
% göstəricisi	50% -dan az	50-64%	60-70%	80-90%	100%
Yekun bal	Yekun balın orta qiymətinin hesablanması	Yekun balın orta qiymətinin hesablanması	Yekun balın orta qiymətinin hesablanması	Yekun balın orta qiymətinin hesablanması	Yekun balın orta qiymətinin hesablanması

Sərbəst işlərin (Essay/ layihə əsaslı) qiymətindən Təqdimatın bacarığının balı çıxılır. Bunulada Yekun bal hesablanır.

Təqdimatın (presentasiyanın) qiymətləndirilmə matriksi

RUBRİK (meyar)	**ƏLA**	**Yaxşı**	**Orta (Kafi, qənaətbəxş)**	**Zəif (qeyri-qənaətbəxş)**
Məzmun: **Mövzuya aiddir, ətraflı və dəqiqdir**	Məzmun mövzunu tam əhatə edir. Müzakirəyə çıxarılan mülahizələr bütün hallarda faktlara əsaslanır. 0	Məzmun mövzunu demək olar ki, tam əhatə edir. Müzakirəyə çıxarılan mülahizələr əksər hallarda faktlara əsaslanır. 1	Məzmun mövzunun əsas məğzini əhatə edir. Müzakirəyə çıxarılan bir çox mülahizələr faktlara əsaslanmır. 2	Məzmun mövzunun əsas məğzini çox az əhatə edir. Müzakirəyə çıxarılan əksər mülahizələr faktlara əsaslanmır (tələbənin öz fikirləridir) 3
Bilik: **Mövzu üzrə biliyini nümayiş etdirir**	Mövzu ilə bağlı hərtərəfli bilik nümayiş etdirdi. Mövzunun mənimsənilməsini nümayiş etdirmək üçün əlavə qiymətləndirici	Mövzu ilə bağlı kifayət qədər bilik nümayiş etdirdi. Mövzunun mənimsənilməsini nümayiş etdirmək üçün əlavə qiymətləndirici	Mövzu ilə bağlı qənaətbəxş bilik nümayiş etdirdi. Mövzunun mənimsənilməsini nümayiş etdirmək üçün əlavə qiymətləndirici	Mövzu ilə bağlı çox az (qeyri-qənaətbəxş) bilik nümayiş etdirdi. Mövzunun mənimsənilməsini nümayiş etdirmək üçün əlavə

	sualları cavablandırır. 0	sualları qismən cavablandırır. 1	sualları çox az cavablandırır. 2	qiymətləndirici sualları cavablandırmır. 3
Duruş/Göz teması/Maner: **Uyğun duruş və effektiv göz teması**	Uyğun duruş və tam özünə inamla təqdimat edir. Yerdəyişmə, ifrat dərəcədə jestikulyasiya və digər əsəbi davranışlardan çəkinir. Dinləyicilərlə göz təması qurur. 0	Təqdimatın çox hissəsi düz dayanır və tam özünə inamla təqdimat edir. Təqdimat zamanı dəfələrlə göz təması qurur. 1	Təqdimat zamanı bəzən sarsılır, yerində tərpənir və ya narahat görünür. Bir və ya iki dinləyici ilə göz təması qurur. 2	Duruş uyğun deyil. Yerdəyişmə, ifrat dərəcədə jestikulyasiya və digər əsəbi davranışlar gözə çarpır. Dinləyicilərlə demək olar ki, göz təması qurmayır. 3
Həvəsli olması: **Enerjili, inamlı, həyəcansız**	Təqdimat zamanı həvəsli və inamlı görünürdü. Dinləyicilərin tam diqqətini və marağını oyada bildi. 0	Təqdimat zamanı kifayət qədər həvəsli və inamlı görünürdü. Dinləyicilərin əsasən diqqətini və marağını oyada bildi. 1	Təqdimat zamanı mövzu ilə əlaqəli az həvəsli və az inamlı görünürdü. Bir və ya bir neçə dəfə auditoriyanı cəlb etmək üçün davranışı dəyişdirməyə çalışdı. Bəzi dinləyicilərin diqqətini və marağını itirdi. 2	Mövzu ilə bağlı çox az həvəs göstərdi və ya heç həvəs göstərmədi. Auditoriyanı cəlb etmək üçün davranışı dəyişdirməyə çalışmadı. Dinləyicilərin diqqətini və marağını itirdi. 3
Auditoriya: **Auditoriya ilə əlaqə**	Təqdimat zamanı nitq, danışıq tərzi və səs hündürlüyü tam düzgün qurulub. Dinləyici rəyinə əsaslanan moderativ danışıq tərzi nümayiş edir. Dinləyicilərin suallarını və şərhlərini tam sakit və fəsahətli cavablandırır. 0	Təqdimat zamanı nitq və danışıq tərzi əsasən düzgün qurulub. Dinləyici rəyinə əsaslanan kifayər qədər moderativ danışıq tərzi nümayış edir. Dinləyicilərin suallarını və şərhlərini əsasən cavablandırır. 1	Təqdimat zamanı nitq və danışıq tərzi qismən tənzimlənib. Dinləyicilər tələb etdikdə daha yüksək səslə danışır. Dinləyicilərin suallarını və şərhlərini qismən cavablandırır. 2	Təqdimat zamanı səs hündürlüyünü və danışıq tərzini tənzimləmədi. Dinləyicilərin suallarını və şərhlərini cavablandıra bilmədi. 3
Vaxt: **Müvafiq tempdə**	Mükəmməl vaxt tənzimlənməsi və danışıq tempi	Düzgün vaxt tənzimlənməsi və danışıq tempi	Çox qısa və ya çox uzun təqdimat müddəti	Düzgün tənzimlənməyən təqdimat müddəti

danışır	0	1	2	3

Sərbəst işlərin təhvil verilməsi üçün son tarixlər	**Imtahanların tarixləri**
dekabr	**yanvar**

Tapşırıqların və imtahanların xarakteri.	**Keçmiş imtahanların nümunələrinin olması (testlər, imtahandan çəkilişlər, sərbəst işlərin yaxşı nümunəsi və s.)**

Студенческий Кодекс Поведения/ Tələbənin Davranış Kodeksi

Link

Universitet siyasəti – akademik dürüstlük

Link

Akademik dürüstlük prinsipi və plagiatlıq

Azərbaycan Tibb Universiteti mütəmadi olaraq akademik dürüstlük prinsipinə əsaslanan öyrənmə mədəniyyətini inkişaf etdirməyə çalışır. ATU-nun bütün heyətindən və tələbələrindən bu akademik dürüstlük prinsipinə riayət etmələri tələb olunur. Akademik pozuntunun bir növü olan plagiat, dürüstlük prinsiplərinə xələl gətirir və ATU-da buna yol verilmir.

Plagiat başqasının dərc edilmiş və ya dərc olunmamış ideyalarının istinadsız istifadəsi kimi müəyyən edilir. Bu, məqalənin bir hissəsinin və ya bütövlükdə yeni müəlliflik altında təqdim edilməsi ola bilər. Plagiat müəllifin öz materialından təkrar istifadə etməsini əhatə edir (bəzən "lazımsız nəşr" kimi də tanınır). Plagiatdan qaçmaq üçün mənbələr açıqlanmalıdır. Sitatlar dırnaq işarəsinə qoyulmalı və ya yenidən yazılmalıdır. Əgər başqasının yazılı materialının illüstrasiyalarından və ya materialın böyük hissələrindən istifadə ediləcəksə, müəlliflər icazə almalı və müvafiq sitat gətirməlidirlər.

Aşağıda plagiatın nə olduğu və bu barədə əlavə məlumatı haradan əldə edə biləcəyinizlə bağlı məlumatlar əks olunmuşdur. Hər hansı tapşırıq və akademik işlərinizdə plagiatdan yayınmaq üçün plagiatın nə olduğunu başa düşdüyünüzə əmin olmaq ATU tələbəsi olaraq daşıdığınız məsuliyyətin bir hissəsidir.

Plagiatlıq nədir?

Plagiatlıq "**bu və ya digər şəxsə məxsus söz və ya fikirlərin mənbəyinə istinad etmədən öz adı altında tamamilə və ya qismən istifadə edilməsi**" deməkdir. Plagiat bir növ intellektual oğurluqdur. Bu, qəsdən fırıldaqçılıqdan, söz və ya fikrin hər hansı mənbədən düzgün şəkildə istinad edilmədən kopyalanmasına qədər bir çox formada ola bilər. ATU plagiatı aşağıdakı kateqoriyalara ayırır:

- **Birbaşa köçürtmək:** Mənbəyə istinad etmədən və dırnaq işarələrindən istifadə etmədən orijinal mətn və ya fikrlə eyni və ya tamamilə oxşar sözlərin istifadəsi. Buraya kitabdan, məqalədən, hesabatdan və ya digər yazılı sənəddən, təqdimatdan, kompozisiyadan, çertyojdan, tərtibatdan, qrafikdən, sxemdən, kompüter proqramından və ya proqram təminatından, vebsaytdan, internetdən, digər elektron mənbədən və ya başqa birinin tapşırığından materialların, ideyaların və ya konsepsiyaların müvafiq şəkildə istinad edilmədən surətinin kopyalanması daxildir. Buraya eyni zamanda sitat gətirilən və sitatsız (kopyalanan) hissələrin birləşdirilməsi də daxil ola bilər.
- **Mənbənin yanlış parafraz edilməsi**: Əsas məzmun və strukturu eyni saxlamaqla, mənbə materialda bir neçə söz və ya ifadənin dəyişdirilməsi. Bu eyni zamanda, bir şəxsin digərinin fikir və ya sözlərini mənbə göstərmədən başqa sözlərlə ifadə etdiyi təqdimatlar və müvafiq istinadlar olmadan sitat və izahatları yeni bir bütün halında birləşdirmək üçün də keçərlidir.
- **Mozaik/Yamaq işi plagiat:** Başqa mənbələrdən bir nüsxənin müxtəlif hissələrini götürüb onları birləşdirərək yeni bir hissə yaratmaq və onu öz orijinal əsəri kimi təqdim etməkdir.
- **Gizli razılaşma:** İşin tamamilə və ya qismən başqa insanlarla sövdələşmə nəticəsində hazırlanmış müstəqil iş kimi təqdim edilməsi. Buraya başqasının akademik işini plagiat etmək, oğurlamaq və ya surətini kopyalamaq, başqasının işini tamamlamağı təklif etmək və ya akademik işi tamamlamaq üçün ödəniş tələb etmək və ya almaq üçün təqdim etdikləri işləri başqa tələbəyə təqdim edən tələbələr daxildir. Bunu akademik əməkdaşlıqla qarışdırmaq olmaz.
- **Sövdələşmə hiyləsi:** Eyni zamanda "xəyali müəlliflik" kimi də tanınan bu kateqoriya gizli sövdələşmənin bir formasıdır. Bu hal tələbə və ya tədqiqatçı başqa bir şəxsə işi onlar üçün tamamlamağı tapşırdıqda və sonra işi öz işi kimi təqdim etdikdə baş verir. Buraya tələbənin və ya tədqiqatçının əsasən başqasının işi olan və redaktə edə biləcəyi işi təqdim etdiyi, tələbə və ya tədqiqatçının başqası tərəfindən əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilmiş (kiçik düzəlişlərdən daha artığı) qaralama versiya hazırladığı hallar daxildir.
- **Sitatın mənbəsi haqqında yalnış məlumatın verilməsi:** Oxunmamış mənbələrə istinad etməklə, məlumatın əldə edildiyi "ikinci dərəcəli" mənbəni göstərməmək. Buraya uydurma sitatlar və ya mətbəə xətalarından kənara çıxan yanlış sitatlar daxil ola bilər.
- **Özünə plagiatlıq:** Daha əvvəl təqdim edilmiş əsəri yenidən nəşr edən və onu tamamilə və ya qismən əvvəlki işə istinad etmədən yeni fikir və ya əsər kimi təqdim edən müəllif. Özünə plagiatlıq həmçinin "yenidən emal", "təkrarlanma" və ya "tədqiqat nəticələrinin istinad edilmədən bir neçə dəfə təqdim edilməsi" kimi də adlandırılır. Tələbə kontekstində, özünə plagiatlıq, lazımi sitat olmadan artıq qiymətləndirmə üçün təqdim edilmiş işin hissələrinin və ya hamısının təkrar istifadəsini nəzərdə tutur. Tələbə bir dərsi təkrar edirsə, eyni qiymətləndirmə hissəsini tam və ya qismən yenidən təqdim